

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 14 Ιουνίου 2023
(OR. en)

10665/23

POLCOM 118
USA 40

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 327 final
Θέμα:	Σύσταση για ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την έγκριση της έναρξης διαπραγματεύσεων για συμφωνία με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σχετικά με την ενίσχυση των διεθνών αλυσίδων εφοδιασμού κρίσιμων ορυκτών

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2023) 327 final.

σνημμ.: COM(2023) 327 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.6.2023
COM(2023) 327 final

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση της έναρξης διαπραγματεύσεων για συμφωνία με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σχετικά με την ενίσχυση των διεθνών αλυσίδων εφοδιασμού κρίσιμων ορυκτών

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και στόχοι της σύστασης

Στις 16 Αυγούστου 2022 οι Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (στο εξής: ΗΠΑ) θέσπισαν τον νόμο για τη μείωση του πληθωρισμού (στο εξής: IRA)¹, ο οποίος τροποποιεί την παράγραφο 30D του κώδικα εσωτερικών εσόδων των Ηνωμένων Πολιτειών (όσον αφορά την πίστωση καθαρών οχημάτων). Η εν λόγω παράγραφος μετατράπηκε σε επιδότηση για την αγορά επιλέξιμων οχημάτων που λειτουργούν με μπαταρία ή κυψέλες καυσίμου με τη μορφή πίστωσης φόρου ύψους έως 7,500 δολαρίων ΗΠΑ (USD) ανά όχημα.

Για να είναι επιλέξιμο για το μέγιστο ποσό της επιδότησης, ένα όχημα πρέπει, μεταξύ άλλων, να είναι εξοπλισμένο με μπαταρία με ελάχιστο ποσοστό περιεκτικότητας σε κρίσιμα ορυκτά 40 % (50 % από το 2024, 60 % από το 2025, 70 % από το 2026, 80 % από το 2027):

- 1) τα οποία έχουν εξορυχθεί και υποβληθεί σε επεξεργασία στις ΗΠΑ ή σε χώρα με την οποία οι ΗΠΑ έχουν συνάψει συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών· ή
- 2) έχουν προκύψει από ανακύκλωση στη Βόρεια Αμερική.

Ως εκ τούτου, η πίστωση καθαρών οχημάτων εξαιρεί όλο και περισσότερο από τις αλυσίδες εφοδιασμού των ΗΠΑ τα κρίσιμα ορυκτά και τα επεξεργασμένα υλικά για μπαταρίες αυτοκινήτων που προέρχονται από την ΕΕ. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις εισαγωγές κρίσιμων ορυκτών και επεξεργασμένων υλικών από εταίρους της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών των ΗΠΑ, όπως η Χιλή και η Κορέα, ή η Ιαπωνία, με την οποία οι ΗΠΑ συνήψαν συμφωνία για τα κρίσιμα ορυκτά στις 28 Μαρτίου 2023. Αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις στις εξαγωγικές δυνατότητες της ΕΕ προς τις ΗΠΑ.

Ως εκ τούτου, στις 10 Μαρτίου 2023 η πρόεδρος κ. von der Leyen και ο πρόεδρος κ. Biden εξέδωσαν κοινή δήλωση στην οποία διατύπωναν την πρόθεσή τους να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις για μια στοχευμένη συμφωνία ΕΕ-ΗΠΑ σχετικά με τα κρίσιμα ορυκτά (στο εξής: CMA)², προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ορυκτά που εξορύσσονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία στην ΕΕ θα μπορούν να χρησιμοποιούνται σε οχήματα επιλέξιμα για την πίστωση καθαρών οχημάτων. Οι ΗΠΑ έχουν καταστήσει σαφές ότι η σύναψη CMA είναι απαραίτητη για τη χορήγηση στην ΕΕ καθεστώτος ισοδύναμου με εκείνο των εταίρων της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών των ΗΠΑ για τους σκοπούς της πίστωσης καθαρών οχημάτων.

Το 2022 η ΕΕ εξήγαγε στις ΗΠΑ συναφή κρίσιμα ορυκτά ύψους 8,3 δισ. EUR, ποσό που αντιπροσωπεύει το 16,3 % των συνολικών εξαγωγών των εν λόγω βασικών προϊόντων από την ΕΕ.

Εκτός από την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων στο πλαίσιο του IRA, η ΕΕ και οι ΗΠΑ, μέσω της σύναψης CMA, θα κάνουν επίσης ένα νέο βήμα προς την εμβάθυνση της ευρύτερης οικονομικής σχέσης τους και θα συμβάλουν στην οικοδόμηση βιώσιμων και ανθεκτικών διεθνών αλυσίδων εφοδιασμού σε τομείς καίριας σημασίας για την ασφάλεια και τις αντίστοιχες μεταβάσεις σε μηδενικές καθαρές εκπομπές, συμπεριλαμβανομένης της αεροδιαστημικής και της άμυνας.

¹ PL 117-169, H.R.5376 — Νόμος για τη μείωση του πληθωρισμού του 2022.

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/statement_23_1613

Οι ΗΠΑ διαβίβασαν πρόταση CMA στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή (στο εξής: Επιτροπή) στις 10 Μαρτίου. Η Επιτροπή διαβίβασε την πρόταση αυτή στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Συμβούλιο) και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στις 21 Μαρτίου 2023.

1.2. Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Η διαπραγμάτευση και η σύναψη CMA συνάδουν με τη συνολική εμπορική πολιτική της ΕΕ, καθώς θα συμβάλουν στην αύξηση του εμπορίου και των επενδύσεων μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ και στη μείωση του κινδύνου νέων εμπορικών εντάσεων μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ. Αυτός ο διπλός στόχος συνάδει πλήρως με τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ), η οποία αναφέρει ότι η ΕΕ θα πρέπει να εργάζεται με στόχο την προώθηση της ενσωμάτωσης όλων των χωρών στην παγκόσμια οικονομία, μεταξύ άλλων και μέσω της προοδευτικής κατάργησης των περιορισμών του διεθνούς εμπορίου³. Συνάδει επίσης με τη φύση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης ΕΕ-ΗΠΑ, όπως επιβεβαιώθηκε εκ νέου στην τελευταία δήλωση της συνόδου κορυφής ΕΕ-ΗΠΑ της 15ης Ιουνίου 2021⁴ και με το θετικό οικονομικό θεματολόγιο του Συμβουλίου Εμπορίου και Τεχνολογίας, όπως διατυπώθηκε στις κοινές δηλώσεις του Οκτωβρίου 2021⁵, Μαΐου 2022⁶, Δεκεμβρίου 2022⁷ και Μαΐου 2023⁸.

1.3. Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Η σύσταση συνάδει με άλλες πολιτικές της Ένωσης.

Στην προτεινόμενη πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες, της 16ης Μαρτίου 2023⁹, η Επιτροπή επιδιώκει να ενισχύσει τη συνεργασία της με τρίτες χώρες μέσω της τόνωσης των βιώσιμων επενδύσεων σε αξιακές αλυσίδες κρίσιμων πρώτων υλών και σε άλλα συστατικά στοιχεία σε επόμενα στάδια της αξιακής αλυσίδας και μέσω της μετατροπής των οικονομικών ευκαιριών σε αμοιβαία επωφελείς πραγματικότητες. Η δημιουργία στρατηγικών εταιρικών σχέσεων στις αξιακές αλυσίδες πρώτων υλών, όπως μέσω της CMA, αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την ενίσχυση της εν λόγω συνεργασίας.

Η παρούσα σύσταση συνάδει με την προτεινόμενη πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών¹⁰, η οποία αποσκοπεί στην κλιμάκωση της παραγωγής βασικών τεχνολογιών με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα, δηλαδή μηδενικές καθαρές εκπομπές, για τη διασφάλιση ασφαλών, βιώσιμων και ανταγωνιστικών αλυσίδων εφοδιασμού για καθαρή ενέργεια με στόχο την επίτευξη των φιλοδοξιών της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια.

³ Άρθρο 21 παράγραφος 2 στοιχείο ε) της ΣΕΕ.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/50758/eu-us-summit-joint-statement-15-june-final-final.pdf>

⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/STATEMENT_21_4951

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/statement_22_7516

⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/statement_22_7516

⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/statement_23_2992

⁹ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για την εξασφάλιση ασφαλούς και βιώσιμου εφοδιασμού με κρίσιμες πρώτες ύλες (στο εξής: πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες) — βλ. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/IP_23_1661

¹⁰ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου μέτρων για την ενίσχυση του οικοσυστήματος παραγωγής προϊόντων τεχνολογιών μηδενικών καθαρών εκπομπών της Ευρώπης (πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών) — βλ. https://single-market-economy.ec.europa.eu/publications/net-zero-industry-act_el

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

2.1. Νομική βάση

Άρθρο 218 παράγραφοι 3 και 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

2.2. Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, η αρχή της επικουρικότητας δεν εφαρμόζεται στους τομείς που υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ. Η πιθανή ουσιαστική νομική βάση της συμφωνίας που θα προκύψει από τις διαπραγματεύσεις αυτές είναι η κοινή εμπορική πολιτική, η οποία περιλαμβάνεται μεταξύ των τομέων αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης στο άρθρο 3 της ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ, η εν λόγω πολιτική περιλαμβάνει τη διαπραγμάτευση εμπορικών συμφωνιών.

2.3. Αναλογικότητα

Η σύσταση της Επιτροπής συνάδει με την αρχή της αναλογικότητας και είναι αναγκαία υπό το πρίσμα του στόχου μας να διασφαλίσουμε ότι τα κρίσιμα ορυκτά και τα επεξεργασμένα υλικά που προέρχονται από την ΕΕ για μπαταρίες ηλεκτρικών οχημάτων δεν υφίστανται διακρίσεις επειδή θεωρείται ότι προέρχονται από *«χώρα με την οποία οι Ηνωμένες Πολιτείες διατηρούν συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών»* κατά την εφαρμογή της πίστωσης καθαρών οχημάτων.

2.4. Επιλογή της νομικής πράξης

Απόφαση του Συμβουλίου.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

3.1. Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Άνευ αντικειμένου.

3.2. Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας

Άνευ αντικειμένου.

3.3. Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Έχουν πραγματοποιηθεί σχετικές διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τα πιθανά οφέλη από τη διασφάλιση ότι τα κρίσιμα ορυκτά και τα επεξεργασμένα υλικά που προέρχονται από την ΕΕ θεωρούνται ότι προέρχονται από *«χώρα με την οποία οι Ηνωμένες Πολιτείες διατηρούν συμφωνία ελεύθερων συναλλαγών»* κατά την εφαρμογή της πίστωσης καθαρών οχημάτων. Έχουν οργανωθεί πολλές ακροάσεις και συναντήσεις διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών. Τα ανωτέρω προστίθενται στις δημόσιες συζητήσεις που πραγματοποιούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στα κράτη μέλη της ΕΕ, ή που διοργανώνονται από αυτά.

3.4. Εκτίμηση επιπτώσεων

Λόγω της πολιτικής επιτακτικής ανάγκης να προχωρήσουμε γρήγορα προκειμένου να μειωθούν ή να αποφευχθούν οι εμπορικές εντάσεις μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ στον απόηχο του IRA, και προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα ορυκτά που εξορύσσονται ή υποβάλλονται σε επεξεργασία στην ΕΕ θα συνυπολογίζονται στις πιστώσεις φόρου καθαρών οχημάτων στο πλαίσιο του IRA και των μέτρων εφαρμογής του, έχει αρθεί η επίσημη διαδικασία εκτίμησης επιπτώσεων.

3.5. Θεμελιώδη δικαιώματα

Η σύσταση είναι συνεπής με τις Συνθήκες της ΕΕ και με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η CMA δεν θα έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις για την Ένωση.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

5.1. Διαδικαστικές πτυχές

Η Επιτροπή θα διαπραγματευθεί εξ ονόματος της ΕΕ συμφωνία που θα συναφθεί μεταξύ της ΕΕ και των ΗΠΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, προτείνεται το Συμβούλιο να ορίσει την επιτροπή εμπορικής πολιτικής ως την επιτροπή σε διαβούλευση με την οποία πρέπει να διεξαχθούν οι διαπραγματεύσεις.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα ενημερώνεται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 10 της ΣΛΕΕ.

Η Επιτροπή θα δημοσιοποιήσει την παρούσα σύσταση και το παράρτημά της αμέσως μετά την έγκρισή τους.

Η Επιτροπή συνιστά οι οδηγίες διαπραγμάτευσης να δημοσιοποιηθούν αμέσως μετά την έγκρισή τους από το Συμβούλιο.

Σύσταση για

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την έγκριση της έναρξης διαπραγματεύσεων για συμφωνία με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής σχετικά με την ενίσχυση των διεθνών αλυσίδων εφοδιασμού κρίσιμων ορυκτών

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 218 παράγραφοι 3 και 4,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να αρχίσει διαπραγματεύσεις, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής για συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σχετικά με την ενίσχυση των διεθνών αλυσίδων εφοδιασμού κρίσιμων ορυκτών.

Άρθρο 2

Οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται με βάση τις διαπραγματευτικές οδηγίες του Συμβουλίου που παρατίθενται στο παράρτημα.

Άρθρο 3

Η Επιτροπή διεξάγει τις διαπραγματεύσεις σε διαβούλευση με την [η ονομασία της ειδικής επιτροπής εισάγεται από το Συμβούλιο].

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση και το παράρτημά της θα δημοσιοποιηθούν αμέσως μετά την έγκρισή τους.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*